

246720

สัญญาเลขที่ RDG5120072

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “ผลไม้ไทยต้านออกซิเดชันในโรคเบาหวานและ
โรคหลอดเลือดหัวใจ: การปกป้องไม่ให้เกิดออกซิเดชันต่อลิโปโปรตีน
โปรตีนและการสลายไฟบรินในหลอดทดลอง”

เสนอต่อ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายเกษตร (ฝ่าย 2)

โดย

ผศ.ดร.รุ่งสิริ ชาติปฏิเวชกุล

วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2553

สัญญาเลขที่

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “ผลไม้น้ำไทยต้านออกซิเดชันในโรคเบาหวานและ
โรคหลอดเลือดหัวใจ: การปกป้องไม่ให้เกิดออกซิเดชันต่อลิโปโปรตีน
โปรตีนและการสลายไฟบรินในหลอดทดลอง”

ผศ.ดร.รุ่งสิริ โชติปฎิเวชกุล

แขนงวิชาเคมีคลินิก ภาควิชาเทคนิคการแพทย์

คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

	หน้า
สารบัญรูป	3
สารบัญตาราง	6
abstract	7
บทคัดย่อ	8
บทนำ	9
วัตถุประสงค์	12
วิธีการทดลอง	13
ผลการทดลอง	21
วิจารณ์ผลการทดลอง	50
สรุปผลการทดลอง	57
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต	58
เอกสารอ้างอิง	59
output จากโครงการที่ได้รับทุนจากสกว.	62
ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้และกิจกรรมที่ดำเนินมา และผลที่ได้รับตลอดโครงการ	63
ภาคผนวก	64

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 กราฟมาตรฐานของการตรวจวัด malondialdehyde (MDA) ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของปฏิกิริยาลิโปโปรตีนออกซิเดชัน	22
รูปที่ 2 กราฟมาตรฐานของการตรวจวัดปริมาณโปรตีน	22
รูปที่ 3 ผลของ glutathione ในการยับยั้งปฏิกิริยาลิโปโปรตีนออกซิเดชัน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือลิโปโปรตีนที่ถูกออกซิไดซ์ใน สภาวะที่ไม่มี glutathione	24
รูปที่ 4 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมังคุด ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	29
รูปที่ 5 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมะม่วงเขียวเสวยดิบ ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	29
รูปที่ 6 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมะม่วงน้ำดอกไม้สุก ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	30
รูปที่ 7 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดส้มโอที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	30
รูปที่ 8 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมะละกอดิบ ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	31
รูปที่ 9 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมะละกอสุก ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	31
รูปที่ 10 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดกล้วยน้ำว้า ที่ความเข้มข้นต่าง ๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	32

รูปที่ 11 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดฝรั่ง ที่ความเข้มข้นต่างๆ ในรูปของ TBARS คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เทียบกับ Oxidized Lipoprotein	32
รูปที่ 12 ผลของ glutathione ในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของผู้ป่วยเบาหวาน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มี glutathione	33
รูปที่ 13 ผลของสารสกัดมะม่วงดิบ ในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชัน ในพลาสมาของผู้ป่วยเบาหวาน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดมะม่วงดิบ	34
รูปที่ 14 ผลของสารสกัดส้มโอในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของผู้ป่วยเบาหวาน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดส้มโอ	34
รูปที่ 15 ผลของสารสกัดมะละกอดิบในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของผู้ป่วยเบาหวาน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูก ออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดมะละกอดิบ	35
รูปที่ 16 ผลของสารสกัดฝรั่งในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของผู้ป่วยเบาหวาน ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดฝรั่ง	35
รูปที่ 17 ผลของ glutathione ในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของคนที่มีสุขภาพดี ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมา ที่ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มี glutathione	36
รูปที่ 18 ผลของสารสกัดมะม่วงดิบ ในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชัน ในพลาสมาของคนที่มีสุขภาพดี ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ ถูกออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดมะม่วงดิบ	37
รูปที่ 19 ผลของสารสกัดส้มโอในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของคนที่มีสุขภาพดี ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูก ออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดส้มโอ	37

- รูปที่ 20 ผลของสารสกัดมะละกอดิบในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของคนที่มีความผิดปกติ ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมาที่ถูก ออกซิไดซ์ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดมะละกอดิบ 38
- รูปที่ 21 ผลของสารสกัดฝรั่งในการยับยั้งปฏิกิริยาออกซิเดชันในพลาสมาของคนที่มีความผิดปกติ ในรูปของ TBARS formation (MDA) ซึ่งแสดงค่าเป็น % เทียบกับ control คือพลาสมา ที่ถูกออกซิไดซ์ ในสภาวะที่ไม่มีสารสกัดฝรั่ง 38
- รูปที่ 22 ผลของการเกิดปฏิกิริยาโปรตีนออกซิเดชันระหว่าง BSA กับ $\text{Cu}^{2+}/\text{H}_2\text{O}_2$ ที่ระยะเวลา 20, 30, 45 และ 60 นาที [U=untreated BSA, GSH = glutathione] 42
- รูปที่ 23ฤทธิ์ของสารสกัดผลไม้ชนิดต่างๆ ที่ความเข้มข้น 5-400 $\mu\text{g}/\text{ml}$ ในการต้านออกซิเดชันต่อโปรตีน BSA ที่ถูกออกซิไดซ์ด้วย $\text{Cu}^{2+}/\text{H}_2\text{O}_2$, U = untreated (BSA), T = treated (BSA + $\text{Cu}^{2+}/\text{H}_2\text{O}_2$), GSH = Glutathione 43
- รูปที่ 24 การก่อดัวของไฟบริน (a) และ (b) แสดงผลการสลายไฟบริน(fibrinolytic activity) แสดงดังส่วนสีที่ปรากฏ โดยสารมาตรฐาน thrombin และสารสกัดผลไม้ต่างๆ ที่ความเข้มข้น 40 mg/ml 46

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดย glutathione (GSH) ที่ความเข้มข้นต่างๆ	25
ตารางที่ 2 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดยสารสกัดมังคุด, มะม่วงเขียวเสวยดิบ, มะม่วงน้ำดอกไม้สุก และส้มโอ ที่ความเข้มข้นต่างๆ	26
ตารางที่ 3 แสดงผลการยับยั้ง Lipoprotein oxidation โดย สารสกัดมะละกอดิบ, มะละกอสุก, กล้วยน้ำว้า และฝรั่ง ที่ความเข้มข้นต่างๆ	27
ตารางที่ 4 แสดงค่า IC ₅₀ ของสารสกัดผลไม้ชนิดต่างๆ	28
ตารางที่ 5 แสดง % การยับยั้ง plasma oxidation จากพลาสมาของคน สุขภาพดีและผู้ป่วยเบาหวาน โดยสารสกัดผลไม้ที่ความเข้มข้นต่างๆ	39
ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดง % การยับยั้ง plasma oxidation จากพลาสมาของคน สุขภาพดี และผู้ป่วยเบาหวาน โดยสารสกัดผลไม้ที่ความเข้มข้นต่างๆ	40
ตารางที่ 7 ปริมาณ carbonyl content และค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 370 nm ของสารละลายโปรตีน BSA ที่ผสมกับน้ำตาลกลูโคส 100 mM ในสภาวะที่มีและไม่มีสารสกัดผลไม้ เป็นเวลา 4 และ 8 สัปดาห์	44
ตารางที่ 8 ปริมาณ carbonyl content และค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 370 nm ของ สารละลายโปรตีน BSA ที่ผสมกับน้ำตาลกลูโคส 500 mM ในสภาวะที่มีและไม่มีสารสกัดผลไม้ เป็นเวลา 4 และ 8 สัปดาห์	45
ตารางที่ 9 แสดงผลการสลายไฟบรินโดย plasmin และสารสกัดมะละกอสุก	47